IHMISKAUPAN UHRIEN
AUTTAMISJÄRJESTELMÄ

WWW.IHMISKAUPPA.FI

Lausunto

20.04.2021

MIG-216916
00.03.00
MIGDno-2021-742

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausuntopyyntönne 14.4.2021

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta ym. HE 42/2021 vp.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Esitetyn lain myötä Suomeen luonnontuotteita keräämään tulleiden ulkomaalaisten asema vahvistuisi merkittävästi. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä pitää lain tavoitteita tärkeinä ja tervetulleina ja esitettyä säädösten toteuttamistapaa tarkoituksenmukaisena sikäli, kun luonnontuotteiden keräämistä ei ainakaan toistaiseksi olla katsomassa työsuhteessa tehtäväksi työksi.

Hyväksikäytön riskin pienentämisen tarve on tullut myös auttamisjärjestelmän toiminnassa esiin viime vuosien aikana. Olemme törmänneet toistuvasti erilaisiin lievempiin tai vakavampiin ongelmiin luonnonmarjoja poimimaan tulleiden ulkomaalaisten asemassa. Käytännössä auttamisjärjestelmälle on tullut erilaisia yhteydenottoja ja tietoa kesäisin ja syksyisin tilanteista, joissa poimijat ovat joutuneet Suomessa erilaisiin ongelmiin ja, joissa heidän esityksessäkin kuvailtu oikeusasemansa turvattomuus Suomessa on noussut esiin. Auttamisjärjestelmälle on tullut vuosien saatossa tietoon myös tapauksia, joissa on ollut viitteitä jopa ihmiskauppaan ja muutama tapaus, joissa asiaa on tutkittu myös ihmiskauppana. Kuten tiedetään, Suomessa on yksi tapaus, jossa marjayrittäjä on tuomittu ihmiskaupasta.

Koska näyttää siltä, ettei luonnontuotteiden poiminnan aiesopimusmenettelyllä ole saavutettu kokonaisuudessaan sille asetettuja tavoitteita mm. kerääjien olosuhteiden ja ansiomahdollisuuksien parantamisesta, on hyvä, että kerääjien oikeudellista asemaa esitetään vahvistettavaksi lainsäädännöllä. Vaikka kerääjät eivät jatkossakaan olisi työsuhteisia, asettaisi esitetty lainsäädäntö nykyistä selkeämmät raamit luonnontuotteiden ostajien toiminnalle ja kerääjien asemalle. Katsomme, että esitetyillä säädöksillä on kerääjien hyväksikäyttöä ja sen riksiä – jopa ihmiskauppaa – ennaltaehkäisevä vaikutus. Vaikka on tietysti selvää, ettei lainsäädäntö sinällään itsessään estä esimerkiksi ihmiskaupan toteuttamista ja toteutumista.

Valvontatehtäviä varten viranomaisille on tärkeää ohjata riittävät resurssit.

IHMISKAUPAN UHRIEN
AUTTAMISJÄRJESTELMÄ
WWW.IHMISKAUPPA.FI

Joutsenon vastaanottokeskus

Läykäntie 53
54190 Konnunsuo
puh. 0295 463177

Johtaja Antti Jäppinen

Apulaisjohtaja Katri Lyijynen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 20.04.2021 klo 11:40. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, TyV@eduskunta.fi